

वा० रा०

॥ २२० ॥

महायज्ञे दक्षयज्ञे तस्य मत्पितृपूर्वजस्य देवरातस्य ॥ तदाशत्रुजयसमर्थधनुर्लाभाय तपःकरणकालेदक्षयज्ञे हि शिवेन पीडिता देवाः ॥ शिवं संप्रार्थ्य धनुर्याचितवन्तः सच देवेभ्यो देत्वोक्तवान् इदं देवराजाय दीयतामिति ॥ ततो देवैर्वरुणद्वारा देवराताय दत्तं ॥ यद्वा त्रियते सर्वदेवैरिति व्युत्पत्त्या वरुणः शिव एष ॥ ३९ ॥ गौरवाद्भारदत्त्वात् ॥ ४० ॥

महायज्ञे तदा तस्य वरुणेन महात्मना ॥ दत्तं धनुर्वरं प्रीत्या तूष्णीं चाक्षय्यसायकौ ॥ ३९ ॥ असंचाल्य मनुष्यैश्च यत्नेनापि च गौरवात् ॥ तन्न शक्तानमयितुं स्वप्नेष्वपि न राधिपाः ॥ ४० ॥ तद्धनुः प्राप्य मे पित्रा व्याहृतं सत्यवादिना ॥ समवायेन रेंद्राणां पूर्वमामं च्य पार्थिवान् ॥ ४१ ॥ इदं च धनुरुद्यम्य सज्जं यः कुरुते नरः ॥ तस्य मे दुहिता भार्या भविष्यति न संशयः ॥ ४२ ॥ तच्च दृष्ट्वा धनुः श्रेष्ठं गौरवाद्गिरिसन्निभं ॥ अभिवाद्य नृपाजग्मु रशक्तास्तस्य तोलने ॥ ४३ ॥ सुदीर्घस्य तु कालस्य राघवो यं महाद्युतिः ॥ विश्वामित्रेण सहितो यज्ञं द्रष्टुं समागतः ॥ ४४ ॥ लक्ष्मणेन सह भ्रात्रारामः सत्यपराक्रमः ॥ विश्वामित्रस्तु धर्मात्मा मम पित्रा सुपूजितः ॥ ४५ ॥ प्रोवाच पितरं तत्र राघवौ रामलक्ष्मणौ ॥ सुतो दशरथस्येमौ धनुर्दर्शनकांक्षिणौ ॥ ४६ ॥ इत्युक्त स्तेन विप्रेण तद्धनुः समुपानयत् ॥ तद्धनुर्दर्शयामास राजपुत्राय दैविकं ॥ ४७ ॥ निमेषांतरमात्रेण तदानम्य महाबलः ॥ ज्यांसमारोप्य झटिति पूरयामास वीर्यवान् ॥ ४८ ॥ तेनापूरयता वेगान् मध्ये भग्नं द्विधा धनुः ॥ तस्य शब्दो भवद्भीमः पतितस्याशनेर्यथा ॥ ४९ ॥ ततो हंत त्ररामाय पित्रा सत्याभिसंधिना ॥ उद्यतादातुमुद्यम्य जलभाजनमुत्तमं ॥ ५० ॥ दीयमानां न तु तदा प्रतिजग्राह राघवः ॥ अविज्ञाय पितुश्छंदमयो ध्याधिपतेः प्रभोः ॥ ५१ ॥ ततः श्वशुरमामं च्य वृद्धं दशरथं नृपं ॥ मम पित्रा त्वहं दत्तारामाय विदितात्मने ॥ ५२ ॥

॥ ४१ ॥ न संशय इति पित्रा व्याहृतमिति पूर्वेण संबन्धः ॥ ४२ ॥ तोलने चालने अभिवाद्य न मस्कृत्य ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ इमौ धनुर्दर्शनकांक्षिणौ अतो रामाय दैविकं देवदत्तं धनुर्दर्शयेति विश्वामित्रः पितरं प्रोवाचेति संबन्धः ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ पूरयामास सज्जं कृत्वा कृष्टवान् ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ उत्तमं जलभाजनमुद्यम्य पित्रा हं रामाय दातुमुद्यतेति संबन्धः ॥ ५० ॥ छंदमभिप्रायं ॥ ५१ ॥ ५२ ॥

अ० कां०

॥ २२० ॥